877/11

Den 17. oktober 2011 blev i sag nr. 78.407:

xxxxxx xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxx

mod

Sampension
KP Livsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har arbejdsmarkedspensionsordning i Sampension KP Livsforsikring A/S. Han klager ved sit fagforbund over, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne.

Selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er varigt nedsat i dækningsberettigende grad af ikke klausulerede årsager.

Sagen har tidligere været behandlet af nævnet under sagsnummer 74.082. Ved kendelse afsagt den 11/5 2009 gav nævnet selskabet medhold i, at det havde været berettiget til at forsyne pensionsordningen med en rygklausul og en knæklausul med tilbagevirkende kraft fra klagerens indtræden i hovedordningen den 1/4 2006. Samtidig hermed fandt nævnet det ikke godtgjort, at klagerens erhvervsevne var varigt nedsat i dækningsberettigende grad.

Pensionsordningen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klagerens generelle erhvervsevne pga. sygdom eller ulykkestilfælde varigt nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på 3 måneder.

Med virkning fra den 1/3 2004 blev klageren optaget i pensionsordningen i en indslusningsordning, som alene omfattede alderspension. Den 1/4 2006 overgik han til den såkaldte hovedordning, som tillige omfatter ovennævnte dækning ved tab af erhvervsevne. Han blev optaget på normale vilkår ud fra de afgivne helbredsoplysninger. Efterfølgende konstaterede selskabet imidlertid, at han havde afgivet urigtige oplysninger. Klagerens police blev derfor forsynet med 2 klausuler. Af policen fremgår bl.a.:

"**Klausuler**
Fra den 01.04.2006 gælder følgende klausul:

Pensioner/udbetalinger ved erhvervsevnetab og ret til præmiefritagelse bortfalder, hvis forsikrede helt eller delvist mister sin erhvervsevne inden den 01.04.2016 på grund af knælidelsen med eventuelle følger.

Fra den 01.04.2006 gælder følgende klausul:

Pensioner/udbetalinger ved erhvervsevnetab og ret til præmiefritagelse bortfalder, hvis forsikrede helt eller delvist mister sin erhvervsevne inden den 01.04.2016 på grund af ryglidelse med eventuelle følger."

Klageren er født i 1978 og uddannet landbrugsmaskinmekaniker.

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 25/5 2010, fremgår bl.a.:

"**1 . Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
…
Jeg klager hermed over Sampensions afgørelse vedr. min ret til dækning for erhvervsevnetab i forbindelse med skadefølger fra ulykke d. 1. juni 2006 samt efterfølgende tilkendelse af fleksjob. Sampension har afvist at jeg har ret til erhvervsevnetabsdækning i forbindelse med nedsat erhvervsevne og efterfølgende ansættelse i et fleksjob som værkstedsassistent hos ... Jeg har et fleksjob hvor jeg arbejder 12,5 timer ugentlig. Dette er ikke den effektive arbejdstid, da der er mange skånehensyn som der også i dagligdagen skal tages højde for. Sampension har afvist at jeg har ret til ydelser idet de mener, at erhvervsevnenedsættelsen skyldes de tidligere indførte klausuler vedr. knæskade og rygskade. Det er forkert at afvise sagen med henvisning til disse klausuler idet disse klausuler skyldes forhold som ikke har indflydelse på min udførelse af arbejdet i det bevilgede fleksjob. Hvis jeg ikke var kommet ud for arbejdsulykken ville jeg således fortsat have kunnet fungere på helt almindelig vilkår i forhold til jobbet som værkstedsassistent.
Jeg mener, at erhvervsevnenedsættelsen skal vurderes i forhold til mit tidligere job hos …, hvor jeg klarede mig på helt normale vilkår indtil ulykken d. 1. juni 2006. Min erhvervsevne er i dag så betydeligt nedsat, jf. det fleksjob som er etableret med så lavt et timetal, at det alene kan lade sig gøre at få beskæftigelse, fordi arbejdsgiveren både får det almindelige 2/3 dels tilskud fra kommunen, samt mentorstøtte jf. kopi af bevillingen som er vedlagt, samt særligt statsligt tilskud til statslige virksomheder. Jeg mener på den baggrund at min erhvervsevnenedsættelse opfylder betingelserne i min forsikringspolice om at kunne få dækning for erhvervsevnetab.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …

At få opbakning til at vurderingen af erhvervsevnetabs vurderingen fra Sampension er forkert.
Jeg klarede et almindeligt arbejde inden jeg kom ud for arbejdsskaden, og de 2 klausuler har ikke afgørende indflydelse på min erhvervsevnenedsættelse.

Afgørelse fra Patientskade Ankenævnet dat. 29. april 2010 vedr. min knæskade slår fast, at 'den overvejende del af Deres nedsatte erhvervsevne må tilskrives Deres øvrige lidelser med hovedpine, og smerter i nakke og skuldre, samt degenerativt prægede menisklæsioner, og at den del af erhvervsevnetabet der kan tilskrives patientskaden, ikke findes at udføre 15%."

Selskabet har i brev af 28/6 2010 til nævnet redegjort for sagsforløbet og sin afgørelse således:

"**Sagsfremstilling**
…
Resume vedrørende erhvervsevnetabssagen
[Klageren] blev i oktober 2007 ansat i et fleksjob ved … Smedie. Forud for fleksjobansættelsen havde han haft mangeårige problemer med bevægeapparatet, særligt fra knæ, ryg og skuldre, hvilket er dokumenteret med egen læges journal. Desuden var der følger efter et hovedtraume fra en arbejdsulykke den 1. juni 2006, hvor armen fra en trailerhåndbremse blev udløst og ramte forsikrede i ansigtet.

Skånehensynene i fleksjobbet var: Ej tunge løft, svært ved at gå ned i knæ, ikke flere opgaver ad gangen.

Forsikrede kunne yde en effektiv arbejdstid på 15 timer om ugen, hvilket vil sige, at den faktiske arbejdsindsats på dette tidspunkt oversteg 1/3 af det normale. Det betød, at betingelsen om et varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 i alle erhverv ikke var opfyldt. Derfor gav SAMPENSION den 11. april 2008 afslag på forsikredes ansøgning om dækning for erhvervsevnetab, hvilket forsikrede ankede.

Den 17. juni 2008 blev forsikrede sygemeldt fra dette fleksjob. Mens den tidligere ankenævnssag verserede, blev forsikredes erhvervsmæssige situation ikke endeligt afklaret. Derfor var det stadig ikke muligt at fastslå et varigt erhvervsevnetab på 2/3 i alle erhverv.
…
Den aktuelle sag
Forsikrede har ved ansøgning af den 24. august 2009 på ny søgt om dækning for erhvervsevnetab.

Han blev sygemeldt fra sit fleksjob hos … Smedie den 17. juni 2008. Det fremgår af kommunens sagsakter, at denne sygemelding skyldtes øget smertetiltag fra hans knæ samt følgerne efter arbejdsulykken i 2006. Som følge af sygefraværet og en forventning om, at forsikrede ikke kunne varetage de arbejdsopgaver, som han tidligere havde gjort, blev forsikrede opsagt fra … Smedie i november 2008.

Derpå blev der foretaget nye lægeundersøgelser som led i afklaringen af den fremtidige erhvervssituation.

I november 2008 blev forsikrede undersøgt på … Sygehus vedrørende sine kroniske lændesmerter. En MR-skanning var normal. Forsikrede blev anbefalet afvekslende, ikke rygbe-

lastende arbejde og stabilitets- og styrketræning, holdningskorrektion samt udspændingsøvelser omkring lænden.

I december 2008 fremgår det af ambulant notat fra … Sygehus, Ortopædkirurgisk sektion, at forsikrede fortsat havde mange problemer med knæet i form af belastningsrelaterede smerter. Der var desuden problemer med eksempelvis dybe knæbøjninger, og også retningsskift kunne udløse smerter. Ligeledes var der fortsat føleforstyrrelser omkring det højre knæ samt en skurrende tilstand under knæskallen. Der fandtes ikke yderligere kirurgiske behandlingstilbud; heller ikke indsættelse af et kunstigt knæled, eftersom det fra hospitalets side blev vurderet, at ikke engang et sådant indgreb kunne gøre knæet smertefrit.

Selv havde forsikrede fortsat et ønske om at arbejde igen, og det var kommunens vurdering, at forsikrede fortsat havde en arbejdsevne, der kunne varetages på fleksjobvilkår. Den 21. februar 2009 blev forsikrede således raskmeldt og overgik til ledighedsydelse; til rådighed for et nyt fleksjob.

I marts 2009 blev der etableret en virksomhedspraktik hos …, og pr. 10. august 2009 blev [klageren] ansat i sit nuværende fleksjob som værkstedsassistent samme sted.

Det fremgår af de kommunale sagsakter, at forsikrede i marts 2009 selv bad om at få slettet skånehensynet for knæ i den nye fleksjobaftale med ... Dette stemmer hverken med sagens lægelige dokumentation, hvoraf det fremgår, at der var tale om massive knægener eller med de kommunale sagsakter, hvoraf det fremgår, at knægenerne både var en af årsagerne til den første fleksjobansættelse og en af årsagerne til sygemeldingen fra det første fleksjob. SAMPENSION bemærker, at skånehensynet for knæ er slettet tidsmæssigt sammenfaldende med, at forsikrede dels havde arbejdsskadesagen vedrørende hovedtraumet kørende, og dels afventede ankenævnets behandling af sag nr. 74.082, der netop vedrørende en knæklausul på policen i SAMPENSION.

I det nye fleksjob er der beskrevet følgende skånehensyn: Ingen tunge løft. Behov for varierende arbejdsstillinger. Kun lettere fysisk arbejde, ikke rygbelastende og uden belastning af nakke og hoved. Ikke flere opgaver ad gangen.

Den aftalte arbejdstid er 15 timer, men ifølge arbejdsgiveren er forsikredes effektive arbejdsindsats kun 10-12 timer om ugen.

SAMPENSION har herefter anerkendt, at forsikredes erhvervsevne er varigt nedsat med 2/3 i alle erhverv. Sagen har været forelagt vores lægekonsulent. Vi har vurderet, at erhvervsevnetabet er begrundet i forsikredes samlede, kroniske smertetilstand og derfor ikke kun kan tilskrives arbejdsulykkens følger. Således er det vores vurdering, at de klausulerede lidelser, det vil sige knæ- og ryglidelse, indgår i forsikredes erhvervsevnetab. Derfor har vi gjort klausulerne gældende, jf. § 6 i pensionsregulativet.

Hvad angår knæene er vores vurdering foretaget ud fra, at forsikrede har haft gentagne traumer og operationer, hvilket ifølge … Sygehus har medført en kronisk smertetilstand, der reducerer forsikredes funktionsformåen betydeligt. Egen læge har frarådet knæbelastende arbejde for livstid. Dertil kommer, at knægenerne var en af årsagerne til fleksjobansættelsen ved … Smedie, jf. forsikredes egen beskrivelse til GF Forsikring, og jf. skånehensynene for denne ansættelse. Knægenerne var også en af årsagerne til sygemeldingen fra … Smedie.

Der er altså dokumentation for en varig funktionsnedsættelse vedrørende den klausulerede knælidelse.

Hvad angår ryggenerne, er det dokumenteret, at forsikrede siden 1998 har haft længerevarende og tilbagevendende smerter i lænderyggen, smerter mellem skulderbladene samt myoser og spændinger. Dette førte til klausulering for ryglidelsen. Nu er der fra lægefagligt hold anbefalet skånehensyn for rygbelastende arbejde på grund af kroniske lændesmerter.

Forsikredes arbejdsulykke i 2006, hvor han fik en del af en trailerhåndbremse i ansigtet, blev karakteriseret som et 'regulært whiplashtraume', altså et hoved-/nakketraume. I lyset af dette og i lyset af den tidligere sygehistorie vedrørende ryggen er det vores vurdering, at forsikredes kroniske lænderygsmerter ikke kan tilskrives arbejdsulykken. I den forbindelse bemærkes det, at også Arbejdsskadestyrelsen har vurderet, at forsikredes lændegener ikke har relation til arbejdsulykken.

Det er således dokumenteret, at de klausulerede ryg- og knægener indgår i forsikredes erhvervsevnetab. Da der er sammenhæng mellem erhvervsevnetabet og de klausulerede lidelser, har SAMPENSION gjort klausulerne gældende.

Vi har ved brev af den 18. marts 2010 meddelt forsikrede, at klausulerne er gjort gældende, hvorfor han ikke har ret til invalidepension eller præmiefritagelse.

Efterfølgende har vi den 3. maj 2010 uddybet og fastholdt vores afgørelse som svar på en klage fra forsikrede. I den forbindelse har vi meddelt, at vi ikke bestrider, at arbejdsulykken har haft betydning, men det er vores opfattelse, at de klausulerede lidelser indgår i det samlede erhvervsevnetab.

Heroverfor skriver forsikrede nu i sin klage til ankenævnet, at de klausulerede lidelser ikke har indflydelse på udførelsen af arbejdet i hans fleksjob. Som det fremgår af vores sagsfremstilling i dette brev, er oplysningen ikke i overensstemmelse med sagens øvrige akter, hverken de lægelige papirer eller de kommunale sagsakter. Der har været flere instanser involveret i forsikredes sygdomsforløb, herunder Arbejdsskadestyrelsen, GF Forsikring og SAMPENSION. SAMPENSION bemærker i den forbindelse, at forsikrede ikke har været konsekvent i sine beskrivelser af de helbredsmæssige gener over for de forskellige instanser. Eksempelvis fremgår det af forsikredes egne oplysninger til en speciallægeerklæring af den 18. februar 2008, at hans knægener ikke var arbejdshindrende. Denne erklæring blev udfærdiget til brug for Arbejdsskadestyrelsens fastsættelse af erstatning for hovedtraumet. På samme tid - januar 2008 - har forsikrede i overensstemmelse med lægejournalerne oplyst til GF forsikring, at knæet fortsat voldte mange problemer, og at han var i fleksjob, fordi han ikke kunne klare knæbelastende arbejde. Oplysningerne til GF vedrørte erstatning for knætraumet.

SAMPENSION gør opmærksom på, at vores afgørelse om klausulerne er truffet i overensstemmelse med de rent lægefaglige beskrivelser.

Med henvisning til en afgørelse fra Patientskadeankenævnet anfører forsikrede nu, at hans erhvervsevnetab er mindre end 15 %, hvad angår den del, der kan tilskrives komplikationerne efter en knæoperation i juni 2006. Dette ændrer ikke SAMPENSIONS afgørelse af, at der er varige og funktionsbegrænsende knæproblemer. Det bemærkes i den forbindelse, at afgørelsen fra Patientskadeankenævnet drejer sig isoleret om komplikationerne efter en knæoperation og ikke om den samlede problemstilling i forhold til knæene.

Selskabets stillingtagen til klagen, jf. vedtægter for Ankenævnet for Forsikring, 5, stk. 1
SAMPENSION gør følgende gældende:

- Forsikredes police er omfattet af to klausuler. En klausul for knægener og en klausul for ryggener. Hvis hans erhvervsevne helt eller delvist bliver nedsat som følge af klausulerne, kan han ikke opnå invalidepension eller præmiefritagelse.

- Det er lægeligt dokumenteret, at gentagne knætraumer og - operationer har ført til vedvarende smerter, skurren under knæskallen og føleforstyrrelser. Der findes ingen behandlingstilbud, der kan medføre smertefrihed, ikke engang udskiftning af knæled.

  Knægenerne var oprindeligt en af årsagerne til, at forsikrede blev visiteret til fleksjob. Det var også en af årsagerne til, at han blev sygemeldt fra det forrige fleksjob.

  Det fremgår af sagen, at forsikredes læge har frarådet knæbelastende arbejde for livstid.

- Der er således varige knægener, der indgår i forsikredes erhvervsevnetab.

- Vedrørende ryggen er det dokumenteret, at forsikrede har haft tilbagevendende lændegener siden 1998.

  Nu er der kroniske gener fra lænden, og forsikrede har skånebehov for rygbelastende arbejde.

- Således indgår varige lændegener i forsikredes erhvervsevnetab.

- På den baggrund har vi gjort klausulerne gældende. Det betyder, at forsikrede ikke har ret til invalidepension og præmiefritagelse, jf. policen og § 6 i pensionsregulativet.

Klagen bør ikke tages til følge."

Hertil har klagerens repræsentant i brev af 14/7 2010 til nævnet bemærket:

"Vort medlem havde helt almindelig ansættelse hos firmaet … Service som faglært reparatør på baggrund af uddannelsen til landbrugsmaskinmekaniker.
Han havde skader på skulder og knæ. Men han havde ingen arbejdshindrende skader inden han kom ud for arbejdsulykken d. 1.6.2006 under arbejdet for … Service. Indtil arbejdsulykken havde han passet sit arbejde fuld ud og på helt normal vis.

… Kommunes lægekonsulent … skriver i sin erklæring dat. 2.9.2008, at
'er blevet opereret i 1999 og anden gang i 2002 på henholdsvis højre og venstre side. Har siden haft lette symptomer i skuldrene men ikke i arbejdshindrende omfang. Desuden opereret for menisk læsion i højre knæ i 2006 med lette gener men ikke i arbejdshindrende omfang'.

Det er således ikke rimeligt nu at mene, at arbejdsevnenedsættelsen skyldes de skader og klausul som Sampension har sat på sagen forud for arbejdsulykken 1.6.2006.

Det er vores opfattelse, at [klageren] kunne have fortsat arbejdet som faglært reparatør hos … Service, hvis ikke arbejdsulykken d. 1.6. 2006 og skadefølgerne i form af whip-lash m.v. efter denne ulykke satte en stopper for denne ansættelse.
Se medsendte bilag fra PTU om hyppigst rapporterede problemer i forbindelse med whip-lash skader.

Det er her vigtigt at være opmærksom på, at netop de følger som [klageren] pådrog sig ved arbejdsulykken d. 1.6.2006 også bringer en mulighed for at der kan være sket en forværring af tidligere skader, ligesom der er alvorlige både fysiske og psykiske virkninger fra ulykken i form af kroniske smerter fra nakke og skuldre og ryg, samt kognitive følger.
Medlemmet fik bl.a. bevilget op til 25 fysioterapeut behandlinger og 15 kiropraktorbehandlinger i forbindelse med arbejdsskaden. Til netop behandlingen af de fysiske følger efter arbejdsskaden.

Vort medlem gør opmærksom på, at han er i sit nuværende fleksjob hos … har fået tilkendt mentor-støtte fra … Kommune til at strukturere og planlægge arbejdsdagen. Ikke p.g.a. andre problemer.
Det er dokumenteret i erklæringer og udtalelser at den nedsatte arbejdsevne skyldes følger efter whip-lash læsionen i forbindelse med ulykken 1.6.2006 hos … Service. Følger som Arbejdsskadestyrelsen foreløbigt har sat til 12% efter méntabellens pkt. A.4.1.2. jf. medsendte afgørelse dat. 2. juni 2008.

At [klageren] i første omgang fik et fleksjob hos … Smedie, som han ikke kunne klare bør ikke medtages i vurderingen. Det skal vel ikke komme ham til last nu.
Medlemmets erhvervsevne skal vurderes ud fra det fleksjob som han er ansat i nu, hvor Sampension jo også er enig i, at der er dokumenteret et erhvervsevnetab på 2/3 i alle erhverv, jf. deres brev dat. 28. juni 2010.

Det er således vores opfattelse, at vort medlem er berettiget til at få ydelser fra Sampension for nedsat erhvervsevne.
Vi finder ikke at de forudbestående lidelser kan tillægges den vægt i vurderingen af erhvervsevnenedsættelsen som Sampension tillægger dem."

Selskabet har herefter i brev af 2/8 2010 til nævnet anført:

"De medsendte akter indgår i sagen i forvejen og er dermed inddraget i SAMPENSIONS afgørelse. Der fremkommer i øvrigt ikke nye oplysninger, der kan ændre vores opfattelse af sagen.

Vi fastholder derfor vores vurdering af, at [klagerens] erhvervsevnetab skyldes en sammensat kronisk smertetilstand, der inkluderer de klausulerede lidelser (ryg og knæ)."

I forlængelse heraf har klagerens repræsentant ved brev af 19/10 2010 til nævnet oplyst, at klageren har været ude for endnu en arbejdsulykke den 19/5 2010. Af de medsendte bilag fremgår bl.a., at der er tale om akut overbelastningssyndrom i venstre skulder.

Af selskabets brev af 9/11 2010 til nævnet fremgår bl.a.:

"Det fremgår, at [klageren] har været udsat for en ny arbejdsskade i maj 2010, og at han er blevet opereret i den venstre skulder i oktober 2010.

Arbejdsskaden i maj 2010 er således opstået efter SAMPENSIONS tidligere afgørelse den 18. marts 2010, hvorefter [klagerens] erhvervsevne var nedsat med 2/3 i alle erhverv allerede i november 2008 og omfattet af klausulerne i pensionsordningen.

Oplysningerne om arbejdsskaden er derfor ikke relevante i forhold til den verserende sag."

I brev af 23/11 2010 fra klagerens repræsentant til nævnet hedder det bl.a.:

"Det er vores og medlemmets opfattelse, at rettigheder til ydelser fra pensionsordningen hos Sampension, som vort medlem fortsat betaler til skal være udfra en samlet vurdering af de følger, der har betydning for den nedsatte erhvervsevne.
Uanset at denne arbejdsskade er sket efter Sampensions tidligere afgørelse.

Vi mener derfor, at arbejdsulykkens evt. indflydelse på medlemmets arbejdsevne hører med i vurderingen af retten til ydelser. Vi kan derfor ikke være enige i at oplysningerne om arbejdsskaden ikke er relevante i forhold til den verserende sag."

Efterfølgende er selskabet og klagerens repræsentant kommet med yderligere bemærkninger i breve til nævnet. I forbindelse hermed har klagerens repræsentant bl.a. anført, at klageren siden august 2009 har fået bevilget mentorstøtte i forbindelse med fleksjobbet.

Nævnets sekretariat har ved brev af 23/3 2011 anmodet selskabet om at foretage en vurdering af klagerens erhvervsevnetab med inddragelse af oplysningerne vedrørende den seneste arbejdsskade.

Som reaktion herpå har selskabet i brev af 31/3 2011 til nævnet anført:

"Som svar på ankenævnets brev af den 23. marts 2011 kan vi oplyse, at det efter SAMPENSIONS opfattelse endnu ikke er muligt at vurdere, hvorvidt der efter den nye arbejdsskade vil være varige følger og i givet fald i hvilket omfang.

[Klageren] blev opereret i skulderen i oktober 2010 og fik herefter udleveret et træningsprogram. Ved lægelig kontrol i januar 2011 blev det konstateret, at skulderen fortsat skulle optrænes.

Ud fra de foreliggende oplysninger er der således endnu ikke stationære forhold, og derfor er det endnu ikke muligt at vurdere eventuelle varige følger og deres betydning for [klagerens] erhvervsevne.

Dette har vi ved breve af 25. november 2010 og 24. januar 2011 meddelt [klagers repræsentant], ligesom vi med henblik på opfølgning i sagen har bedt [klagers repræsentant] kontakte os igen, når [klageren] på ny har været til lægekontrol."

I brev af 18/4 2011 fra klagerens repræsentant til nævnet hedder det:

> "Det er vores opfattelse, at medlemmets følger opfylder kravet om mere end 2/3 nedsat erhvervsevne, og dermed er berettiget til at modtage ydelser herfor fra Sampension.
>
> Medlemmets arbejdsmæssige situation i dag er ikke afgjort af de klausuler som Sampension gør gældende, idet der med den seneste skade … er sket en yderligere forværring af medlemmets erhvervsmæssige situation, og denne forværring kan ikke være omfattet af nogen klausuler, så hvis der stadig skulle være tvivl om medlemmets følger berettiger til udbetaling af helbredsbetingede ydelser for nedsat erhvervsevne, så mener vi at den seneste ulykke og skadefølgerne herfra har afklaret dette, således at der nu er et helt klart erhvervsevnetab, som ikke er omfattet af Sampensions klausul …
>
> Det er vores opfattelse, at det bør tælle til fordel for vort medlem, at han passede sit arbejde i fuld normal omfang som reparatør hos … udover, at der også var overarbejde, inden han kom ud for arbejdsskaden d. 1. juni 2006.
>
> Den seneste arbejdsskade d. 19. maj 2010 har yderligere nedsat medlemmets erhvervsevne.
>
> Vi er derfor også af den opfattelse, at disse oplysninger kan og bør inddrages i vurderingen af berettigelsen til ydelser fra Sampension."

Selskabet har ved brev af 9/5 2011 meddelt nævnet, at det har skrevet til Arbejdsskadestyrelsen og bedt om sagens akter vedrørende hændelsen den 19/5 2010.

Selskabet har i brev af 20/6 2011 til nævnet bemærket:

> "I fortsættelse af vores brev af den 9. maj 2011 kan vi oplyse, at vi nu har modtaget sagsakterne fra Arbejdsskadestyrelsen. Disse vedlægges i kopi til ankenævnets orientering.
>
> Sagen har været forelagt SAMPENSIONS lægekonsulenter.
>
> Vi bestrider ikke, at den seneste skulderoperation kan have medført en vis forværring af generne fra [klagerens] venstre skulder. Det er dog samtidig vores vurdering, at der ikke er tale om en så betydelig øget påvirkning af erhvervsevnen, at de uklausulerede lidelser i sig selv nu kan begrunde et erhvervsevnetab på mindst 2/3 i alle erhverv.
>
> Derfor fastholder vi vores vurdering af, at erhvervsevnetabet er omfattet af klausulerne på policen."

Som anført i selskabets brev har nævnet modtaget kopi af Arbejdsskadestyrelsens sagsakter, hvoraf nogle gengives her:

Af journaludskrift fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"**29-06-2010 Kons./Besøg**
For 4 uger siden på arbejde overbelastet ve skulder (båret tunge borde) han fik et smæld i skulderen da manden i den anden ende af bordet pludseligt slap sit greb. Siden sm dybt i skulderen svt gleno-humeral-leddet.

obj er der indskrænket rotation og abduktion (max 90gr aktivt). dette dog langt hen af vejen hab siden op 5.11. 03 (se epi) ibumetin har været uden effekt.

plan: Blokade, hvis … vurderer det formålstjenligt. kb
02-07-2010: S.a. d. 19.5. 2010 ifm. arbejde. Mærket smæld i skulderen med reaktivering af de smertemønstre han erindrer sig forud for operationen i 2003 (SLAP-læsion). Der er nu hengået 40 dage uden bedring. Vågner om natten pga. smerter, smertefulde knæk i skulderen. Kan ikke elevere armen over 90 grader hverken i abduktion eller flexion, skulderen normalt kontureret og uden ømhed, ingen vinge, ømhed ved apprehensionstest, Neer-test neg, kollisionstest tvivlsomt positiv. Jeg er meget i tvivl om, hvad der er sket i skulderen, men ny SLAP er vel det mest sandsynlige. Henv. til skulderamb."

Af journaludskrift fra Ortopædkirurgisk Ambulatorium fremgår bl.a.:

"**24.09.10 Ambulant notat**
…
Kommer til svar på MR-scanning af ve. skulder, som har vist følger efter tidl. operation. Ellers normale forhold.
Det stemmer slet ikke overens med de symptomer, som pt. har fra skulderen. Det kan vi ikke rigtig få til at passe sammen.
Har ondt i sit AC-led, og ultralydscanning viser også en del forandringer omkring AC-leddet. Har ondt bag ind i skulderleddet også, og det er svært bevægeindskrænket. Jeg tror, at der må være sket et eller andet inde i selve skulderleddet, og derfor bliver vi enige om at lave ve.sidig skulderskopi mhp. i første omgang AC-ledsresektion men også mhp. evt. synovit med arvævsdannelse eller hvad det nu kan være. Det et pt. helt med på og kender operationen fra tidl. Kender også risikofaktorerne. Accepterer disse.
…
07.10.10 Dagkirurgisk operation
…
Pt. kommer m.h.p. AC-resektion og evt. dekompression.

I GA gøres skopisk dekompression og AC-leds resektion i ve. skulder.
Starter med bagre indstik til skulderleddet. Finder pæne forhold derinde. Man ser en sutur sv.t. kl. 8 på labrum, ellers pæne forhold. Ingen synovit. Ledfladerne fine og labrum også i orden.
Subakromialt en del irritation i bursa, som fjernes. Faktisk temmelig snæver plads foran ved acromion, går helt ned mod cuffen og derfor laves der dekompression.
Fortsætter til AC-leddet, som åbnes og findes med meget nedbrudt brusk. Der er stort set ingen normal brusk tilbage noget sted og der er en hel del synovit i leddet.
Renses grundigt op og der fjernes ca. 1 cm af klaviklen, således at der også er god plads der.
Skylles grundigt og tømmes for vand.
Præoperativt infiltreret med Marcain ½ % med adrenalin 20 ml og postoperativt med Marcain ½ % med adrenalin 20 ml.

PLAN

Får udleveret øvelsesprogram til træning derhjemme. Skal ringes op af vores fysioterapeut m.h.p. denne træning. Skal til egen læge og have fjernet suturer efter 10-12 dage og klinisk kontrol ved mig om 3 mdr.

…

10.01.11 Ambulant notat

…

Aktuelle

Kommer til 3 måneders kontrol efter AC-ledsresektion og dekompression i venstre skulder. Har nok ikke helt så massive smerter, som han havde inden operationen, men stadigvæk en del smerter. Der er også en del bevægeindskrænkning endnu, har selv foranlediget og har gået til noget fys. privat her indenfor de første 3 måneder og de har hjulpet og guidet ham lidt på plads. Der er stadigvæk en hel del mangel på kræfter i skulderen og bevægelsesmuligheder.

Jeg synes egentlig det ville være mest rimeligt at patienten kommer ned og får en grundig vurdering ved vores fys. mhp hvad den rigtige træning skal være. Han ligger ikke i den sædvanlige aldersgruppe, hvor man normal laver de her operationer og er faktisk lidt ung til dette og derfor synes jeg også vi må prøve at følge op med den bedst mulige træning.

Henvist til fys. mhp vurdering og skal komme igen til mig om 3 måneder til ny kontrol og der skal tilsendes en tid.

…

29.03.11 Fysioterapeut, status

…

Pt har siden januar været til fysioterapeutisk beh. iform af træning, bassin og akupunktur ift smertebehandling. Pt er stadig hæmmet i sit arbejde, har fået en aftale med sin arbejdsgiver ift arbejdsopgaver. Pt beskriver daglige smerter, dog i forskellige grad. Bevægelighed i skulderen er ikke ændret dvs lige knap aktiv 100 grd elevation. Jeg vurderer ikke at yderligere fysioterapi er indiceret.

…

01.04.11 Ambulant notat

…

Pt. kommer til ny kontrol med sin venstre skulder. Har nu gået gennem et træningsforløb i fysioterapien, og man har ikke rigtig kunnet få mere gang i skulderen og heller ikke mindsket smerterne yderligere.

Man har fra fysioterapiens side vurderet, at der ikke er indikation for mere fysioterapi. Jeg har talt med pt. om det, at der nok ikke flere muligheder for yderligere behandling i skulderen, han må efterhånden acceptere, at den skulder ikke er, hvad den har været. Vi har ikke mulighed for at lave flere behandlinger og finder heller ikke, at der er indikation for det.

Jeg tror faktisk allerede, at vi er nået et rimelig stationært tidspunkt.

Pt. er i gang med noget arbejde på Teknisk Skole, hvor der bliver taget hensyn til begge skuldre, og det går egentlig rimeligt.

Man skal ikke forvente, at han på et senere tidspunkt vil kunne belaste skulderen mere end han gør i dag, og han har derfor behov for varigt skånehensyn overfor begge skuldre.

Der er tale om varige mén efter de ting han har været igennem.

Pt. er også indstillet på, at det er sådan, det er, og at det er det, han skal leve med. Skal ikke kontrolleres yderligere her.

Pt. afsluttes."

Af pensionsregulativet fremgår bl.a.:

"**§ 4 Pensionsordningens virkemåde**

…

B. Udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab

Betingelser for udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab
Medarbejderen opnår ret til udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, når:

- den generelle erhvervsevne* er varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, og
- erhvervsevnen i forsikringstiden er nedsat af helbredsmæssige årsager på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, som ikke er fremkaldt med forsæt, og
- medarbejderen er fratrådt sin stilling, og
- lønudbetaling er ophørt.

*) Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i ethvert erhverv.

For at opnå og fastholde retten til udbetaling/præmiefritagelse må medarbejderen efter fratrædelse ikke have større arbejdsindtægt end 1/3 af den løn, medarbejderen tjente, før erhvervsevnen blev nedsat. Evt. indtægt fra ansættelse i fleksjob, skånejob eller lignende indgår på lige fod med lønindtægt. Endvidere må medarbejderens arbejdstid efter fratrædelse som udgangspunkt heller ikke udgøre mere end 1/3 af arbejdstiden før erhvervsevnen blev nedsat.
Det er KP, der vurderer, om betingelserne for udbetaling og/eller præmiefritagelse er opfyldt. KP er ikke forpligtet til at følge kendelser om førtidspension og tilsvarende afgivet af det offentlige.
Nedsat erhvervsevne vurderes af selskabet ud fra objektive kriterier om helbred, og ud fra medarbejderens muligheder for via omskoling, genoptræning og revalidering at blive i stand til at udføre arbejde.
…
Udbetaling til medarbejderen sker fra den 1. i måneden efter den dag nedsættelsen af den generelle erhvervsevne har varet uafbrudt i 3 måneder, dog tidligst fra den dag medarbejderen er fratrådt og lønudbetalingen er ophørt. Ret til præmiefritagelse indtræder fra samme tidspunkt.
…
§ 6 Helbredsbetingelser
…
Klausul
Hvis selskabet i forbindelse med oprettelse af pensionsordningen eller i forbindelse med en senere ændring af pensionsordningen vurderer, at der er forhøjet risiko for dødsfald og/eller en forhøjet risiko for erhvervsevnetab, oprettes pensionsordningen eller visse pensioner med en klausul. Det betyder, at der ikke opnås dækning ved dødsfald og/eller erhvervsevnetab i klausulperioden, hvis død eller erhvervsevnetab skyldes den eller de lidelser, som har været årsag til klausulen."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagens omfattende materiale finder nævnet, at klagerens erhvervsevne må anses for varigt nedsat i betydeligt omfang. Nævnet finder det imidlertid

ikke bevist, at klagerens generelle erhvervsevne - af ikke klausulerede årsager - er varigt nedsat med 2/3 i forsikringsbetingelsernes forstand. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne som sket. Det, som klagerens repræsentant i øvrigt har anført, findes efter nævnets opfattelse ikke at kunne føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand